

[Undervisningsministeren.]

for de eksaminer, der tages ved realskolerne. De små skal holde trit med de store og præstere de stores fagområder. Jeg mener for mit vedkommende, at man skal indrette eksamen for et bestemt alderstrin efter det resultat, som et normalt begavet barn med normal interesse, omhu og flid kan nå. Eksamen må lægges i det niveau, der svarer til et normalt begavet, samvittighedsfuldt arbejdende barns præstationsevne, og det skal ikke være omvendt, at barnet skal presses til at nå et på forhånd mere eller mindre vilkårligt fastsat mål, for det sidste kan i reglen ikke gøres uden at volde skade og fortræd.

Det er af stor vigtighed, at landbougdommen får lige så gode betingelser for at tage eksamen som byungdommen og ikke hindres heri af krav, som ikke er nødvendige. Selvom landet er ret godt forsynet med private kommunale realskoler, kræver det betydelige ofre at sende børn i en sådan skole, ofte lang vej. Man må heller ikke undervurdere betydningen af, at de unge kan opnå en sådan uddannelse i deres egen kommune og dermed forblive i det milieu og skolemilieu, de hører hjemme i. Det må derfor overvejes, om den nugældende praksis unødvendigt besværliggør en eksamensordning ved landsbyskolerne; er dette tilfældet, må sådanne hindringer fjernes.

Jeg er også på det rene med, at man hurtigt må nå frem til en afklaring bl. a. af hensyn til skolebyggeriet på landet. Kommunerne må vide, hvordan en eksamensordning kan indrettes på landet, så de kan tage hensyn dertil ved planlægningen af deres skolevæsen. Jeg har derfor bedt det udvalg, som under ledelse af undervisningsinspektøren for mellem- og realskolerne arbejder med eksamensmellemskolens problemer, om at tage spørgsmålet om formen for præliminærkursus ved landsbyskolerne op til hurtig og særskilt behandling, og jeg venter i løbet af kort tid, allerede til foråret, at have et sådant materiale, at jeg kan tage stilling til sagen.

Hvad angår det ærede medlems bemærkninger om præliminærkursus i byerne, kan jeg sige, at jeg er helt enig med det ærede medlem i, at disse kursus udgør et nyttigt og nødvendigt led i vort undervisningsvæsen, ikke mindst ved at muliggøre ud-

dannelsen for elever i en modnere alder end realskolernes.

Det må vistnok erkendes, at disse kursus i henseende til statsstøtte er ringere stillet end de fleste andre private skoleformer, og det er rimeligvis nødvendigt at råde bod herpå. Lærerlønningerne er mange steder urimeligt lave, elevpengene er høje og muligheder for fripladser yderst ringe. Skulle man, som det ærede medlem hr. Lysholt Hansen nævnte, skabe et virkelig godt og trygt økonomisk grundlag for de private præliminærkursus i byerne, vil det sikkert være nødvendigt at bringe dem ind under en særlig lovgivning. Jeg skal ikke tabe dette spørgsmål af syne ved mit arbejde med skolens problemer. For tiden oppebærer kurserne et tilskud på finansloven med et beløb pr. dimitteret, der reguleres efter pristallet. En hovedvanskelighed ved en ordning af kursernes økonomiske forhold ligger deri, at de enkelte kursers forhold og organisation er højst forskellige. Flertallet af de for tiden anerkendte 23 kursus er knyttet til andre private undervisningsinstitutioner, såsom friskoler, efterskoler, højskoler, private realskoler, private studentereksamenskursus, handelskursus o. s. v., med statstilskud efter indbyrdes afvigende regler. Jeg har ladet udarbejde et forslag, som dels skulle komme lærerne, dels eleverne tilgode; den nærmest kommende tid vil vise, om jeg har fundet den rigtige form.

Endelig fremdrog det ærede medlem spørgsmålet om forskelsbehandlingen mellem børn fra land- og bykommuner med hensyn til fribefordring på ferierejser. Jeg kan oplyse følgende: ifølge ministeriets fribefordringsbekendtgørelse af 4. maj 1953 er alle børn med hensyn til adgangen til fribefordring på ferierejser til sommerlejr, skolerejser, rejser til lejrskoler, rejser til skoleidrætsstævner, skovture og andre 1 dags udflugter ens stillede, uanset hvor de bor. Derimod er adgangen til fribefordring på de egentlige sommerferierejser forbeholdt børn fra skolerne i København og købstæderne og visse til købstæderne grænsende landkommuner eller dele af sådanne. Afgørende ved medtagelsen af disse sidste områder er, om de har samme stedtillæg som den købstad, hvortil de grænser. Spørgsmålet om udvidelse af adgangen til fribefordring på som-